

Ик ургъц авхин тӧлӧ

1958 джил Приютненск района 4-ч номертӧ совхозд 4600 гектар газрин агъуд эрдни-шишӧ тӧрддӧжӧнӧ. Эн совхозд бӧӧх хӧн малиг цугтагъинь шимтӧ болн кӧк ӧвсӧр элвгӧр тетгхин тӧлӧ эрдни-шишӧ тӧрлгӧн совхозин тави фермсӧр кегддӧжӧнӧ. Эрдни-шишӧгъӧс ик ургъц авхин кертг, тӧрх газриг сӧӧнӧр белддӧж, ӧртӧснӧ кертгӧ удобрень зӧбдӧжӧнӧ. Эрдни-шишӧгъ зябь газрар тӧрхмн.

121 тонн эрдни-шишӧн экиг гарцинь хӧлӧгъӧд, диглӧд белн кечксн бӧӧнӧ. 2700 гектар газрин агъуд эрдни-шишӧгъ термлдӧж тӧрдӧжӧнӧ, дакад 1900 газрт ӧргн рядар тӧрхмн. Термлдӧж тӧрхин кертг 18 «СКП-6В» гидг сеялксиг ясад, диглӧд бел кечкдӧж. Эрдни-шишӧгъ термлдӧж тӧрӧд, арднӧ ордж килмдӧжтӧгъӧр асрад, ик ургъц авхин тӧлӧ 18 механизированн звено, дакад ӧргӧр тӧрлгӧнӧ тави агрегат бӧрдӧдӧж батлсн бӧӧнӧ. Механизированн звено болгӧн 150 гектар эрдни-шишӧ тӧрдӧж, асрдӧж, ик ургъц авх зӧвтӧ, ӧргӧр тӧрлгӧнӧ агрегат болгӧн 380 гектар газрт эрдни-шишӧ тӧрх даалгъврта.

Звенос бӧрдсн хӧӧн, теднӧ чледиг хурадж, тави хонгин ӧргцд эрдни-шишӧ термлдӧж ягъдӧж тӧрхин болн асрхин тускар сӧн сургъмдӧж болн пӧӧлгъвр кедж ӧгдв. Термлдӧж тӧрхин дамшлтиг бригадирмӧд, фермин

залгч улс бас сурдж, дасдж авцхав.

Эрдни-шишӧ тӧрх цуг кертгӧ техникиг болн зер-зевиг механизированн звеност гартнӧ даалгъдӧж ӧгч. Ода совхозин цуг эрдни-шишӧ тӧрлгӧнӧ звеност агротехническ паспортинь ӧгчксн бӧӧнӧ.

1958 джилд эрдни-шишӧ тӧрлгӧн сургъульчрин нег бригад бӧрдӧдӧж. Эн бригадт 32 сургъульчнр орджана. Эднӧ бригадирнӧ 10-ч классин сургъульч Жихарева Мария. Эн бригадт гурвн звено бӧрдӧдӧж. Звено болгӧнд 10 кӧн батлгдв. Звенон гардачд 9-ч классин сургъульч Березовская Тамара, 9-ч классин сургъульч Калюжная Лидия болн 7-ч классин сургъульч Манджиева Валентина батлгдв. Эн гурвн звенос 150 гектар эрдни-шишӧ тӧрдӧж ургъахмн. Сургъульчрин тӧрх газрт малин 36 тонн шег-бог болн шовуна 1200 килограмм шег-бог зӧбдӧж, бел кедж.

Совхозин цуг фермс эрдни-шишӧ тӧрх газрин агъуд малин 1446 тонн шег-бог зӧбгъӧд, бел кедж, дакад малин 2054 тонн шег-бог бас тӧрх газрур зӧбгдхмн. Эрдни-шишӧгъӧс сӧн ургъц авхин тӧлӧ минеральн удобрень гидж 400 килограмм гранозан, 7 тонн гексахлоран, 63 тонн суперфосфат, 17 тонн аммиачн селитр зӧбгъӧд белдв.

Мал-агъруснас гардг ӧдл-уушиг ӧлвдӧжӧлхин тӧлӧ малиг силосар болн тӧрмр кӧк ӧвсӧр тетгхин кертг

эрдни-шишӧ ик чинртӧг тоолад, 4-ч номертӧ совхозин эрдни-шишӧ тӧрӧчнр гектар болгънас 15-20 центнер эрдни-шишӧн буудя, гектар болгънас 80-100 центнер ургъц кӧкӧр хаддӧж авхар шиидцхав.

Эрдни-шишӧ термлдӧж тӧрхин кӧдлмшиг агротехническ сӧн цагин болзгт, 8-10 кӧдлмшин ӧдрин ӧргцд дуусхмн гидж социалистическ дӧрлдӧ делгрӧлджӧжӧхӧнӧ.

Термлдӧж тӧрснӧ гарцинь йир сӧн болхла звеност 1000-д арслнӧ мӧрӧ ӧгх, эрдни-шишӧгъ тӧрӧд, ик ургъц авсн звенос болгӧнд 600 арслнӧ мӧрӧ ӧгдхмн.

Эн джил эрдни-шишӧ тӧрдӧж, ик ургъц авхин гидж Ӕлст балгъсна колхозмудин болн совхозмудин эрдни-шишӧ тӧрӧчнр тангъгчин цуг совхозмудин кӧдлӧчнриг, колхозникӧ кӧдиг социалистическ дӧрлдӧ бӧрдӧдӧж делгрӧлхмн гидж кесн дуудврар 4-ч номертӧ совхозин эрдни-шишӧ тӧрлгӧнӧ звеносин члед дунд кӧӧндвр кегъӧд, эн дуудвриг таасад, звенос болгӧн социалистическ дӧрлдӧ делгрӧлдж, шинӧс даалгъвр авцхав. Авсн даалгъвран ӧзмдӧжтӧгъӧр кӧпӧдӧж, тӧрсн эрдни-шишӧгъӧсн ик ургъц авч, цуг олна малд ӧлвгӧр хот белддӧж авхин тӧлӧ шунлтта кевӧр ноолддӧж йовцхана.